

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

St. Antonius

Plaats : Marienheem
BRIN nummer : 06JY|C1
Onderzoeksnummer : 281505
Datum onderzoek : 2 en 5 februari 2015
Datum vaststelling : 25 maart 2015

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	9
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	10
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	11
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	15

SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Basisschool St. Antonius heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De school haalt voldoende eindresultaten.
- De leraren geven goed les. De lessen spreken de leerlingen aan en de leraren weten hun leerlingen te stimuleren om te leren. De leraren kunnen daarbij nog beter aansluiten op wat de leerlingen nodig hebben.
- De school kent een veilig en prettig schoolklimaat. De school besteedt aandacht aan sociale vaardigheden van leerlingen en dat is terug te zien in de manier waarop leerlingen en leraren met elkaar omgaan.
- De directie stuurt de kwaliteitszorg in voldoende mate aan. De leraren zijn betrokken bij de kwaliteitsverbetering. De school kan hogere verwachtingen hebben van de leerlingen.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

Kwaliteitsoordelen op de tien onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij deze standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Cognitieve eindresultaten			•		

De cognitieve eindresultaten van Basisschool St. Antonius zijn van voldoende niveau. In 2012 lag het resultaat onder de ondergrens die de inspectie hanteert voor scholen met een vergelijkbare leerlingenpopulatie. In 2013 lag het resultaat nipt boven deze ondergrens en in 2014 er zichtbaar boven. In de afgelopen jaren is dus een positieve ontwikkeling in de eindresultaten zichtbaar. De uitdaging voor de school is om dit vast te houden. Daarnaast zou de school zichzelf ook doelen kunnen stellen voor andere vakgebieden dan taal en rekenen.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod			•	
2.2	Zicht op ontwikkeling		•		
2.3	Didactisch handelen			•	
2.4	Ondersteuning			•	

De leraren van de St. Antonius bieden hun leerlingen een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Naast taal en rekenen heeft de school ook expliciet aandacht voor de creatieve ontwikkeling van de leerlingen, hetgeen onder meer blijkt uit de aandacht voor muziekonderwijs en de aankleding van de school met tekeningen van de kinderen. Met de extra aandacht voor begrijpend

lezen en de woordenschatontwikkeling stemmen leraren het aanbod af op de leerlingenpopulatie. De leraren zorgen voor aansprekende en doelmatige instructies waarbij ze nagaan of leerlingen de leerstof begrijpen. Meer interactie over de leerstof tussen leraren en leerlingen, en leerlingen onderling, kan de betrokkenheid van de leerlingen vergroten.

De afstemming van de instructies en de verwerkingsopdrachten op de onderwijsbehoeften van groepen en individuele leerlingen verdient meer aandacht. Leerlingen waarmee de inspectie heeft gesproken geven bijvoorbeeld aan dat zij zich onvoldoende uitgedaagd voelen in de lessen. Mogelijk ligt hier een relatie met de mate waarin leraren zicht hebben op de ontwikkeling van hun leerlingen (*standaard 2.2*).

Leraren verzamelen voortdurend informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Toch gebruiken zij deze informatie onvoldoende voor het afstemmen van hun onderwijs op de onderwijsbehoeften van groepen en individuele leerlingen. Wanneer de ontwikkeling van een leerling stagneert of er sprake is van een leerachterstand, gaan leraren nog onvoldoende na wat de aard van het probleem is. Een cyclische aanpak van het verzamelen en analyseren van informatie, het planmatig afstemmen van het onderwijs, en het evalueren van het onderwijs en de extra hulp, is daardoor onvoldoende herkenbaar op de St. Antonius.

Voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften heeft de school een ontwikkelingsperspectief opgesteld. Zij ontvangen extra aanbod en ondersteuning.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat			•	
3.2	Veiligheid				•

Op de St. Antonius is sprake van een stimulerend pedagogisch klimaat. De school wil dit verder versterken door aandacht voor het 'pedagogisch tact'. Deze aandacht voor de sociale ontwikkeling van de leerlingen waardeert de inspectie, maar ze herkent deze ambitieuze instelling minder als het gaat om de cognitieve ontwikkeling van de leerlingen.

Uit alle gesprekken komt naar voren dat de school een veilige omgeving is voor leerlingen en leraren. Leerlingen, leraren en directie gaan respectvol met elkaar om. Ook de inspectie heeft dit ervaren tijdens het bezoek aan de school. Leerlingen gaan met veel plezier naar school. Leraren hebben veel aandacht

voor groepsvorming en het aanleren van sociale vaardigheden. Pesten, agressie en geweld komen vrijwel niet voor. De school heeft een veiligheidsbeleid om problemen te voorkomen en zo nodig adequaat af te handelen. Ook is voorzien in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van leerlingen en het personeel.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering			•	
4.2	Kwaliteitscultuur			•	
4.3	Verantwoording en dialoog			•	

Vanuit het motto "Samen waar dat kan, alleen waar dit moet" geeft het team gezamenlijk vorm aan haar onderwijs. Het werken in een onder- en bovenbouw met een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor alle leerlingen in de bouw en het groepsdoorbrekend werken bij lezen en de zaakvakken, zijn hier uitwerkingen van. Deze en andere speerpunten in de schoolontwikkeling komen onder meer voort uit evaluaties van de leerresultaten en het onderwijsleerproces. In het jaarlijkse beleidsplan heeft de directie de speerpunten op een concrete en meetbare wijze uitgewerkt. Daarbij zijn ook momenten opgenomen waarin leraren kunnen werken aan het verbeteren van hun professionaliteit.

Zowel tijdens het verbeterproces als na afronding van de verbeteractiviteiten legt de directeur kortdurende groepsbezoeken af. Voor een goed en compleet beeld van het pedagogisch en didactisch handelen van leraren zijn echter ook langer durende groepsbezoeken nodig. Dit draagt bij aan een gezamenlijke voortdurende verbetering van de kwaliteit van de school.

Ouders geven aan voldoende te worden geïnformeerd over het beleid van de school en de resultaten van het onderwijs. Een punt van aandacht is de wisselende betrokkenheid van ouders bij activiteiten en ontwikkelingen op de school.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op Basisschool St. Antonius.

Daarnaast heeft de inspectie de school gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur haar reactie:

Naar aanleiding van het inspectiebezoek op 2 en 5 februari 2015 wil het team van de St. Antoniussschool de onderstaande punten verder ontwikkelen.

Schoolklimaat en veiligheid. Men is als team tevreden over het schoolklimaat en de sociale veiligheid. Toch zien wij ook nog steeds verbeterpunten. In het huidige schooljaar 2014-2015 wil het team zich verder ontwikkelen via een teamnascholing van Pedagogische Tact van het NIVOZ.

Onderwijsproces en zicht op ontwikkeling. Naar het idee van het team heeft men zicht op op ontwikkeling van de leerlingen. Toch wil het team de analyse en het noteren van de vorderingen verder aanscherpen. Dat zal nog dit schooljaar worden opgepakt.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook St. Antonius.

Op 2 februari 2015 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: leerlingen, ouders, leraren, intern begeleiders en directie;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen.

Op 5 februari 2015 hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONTWIKKELINGSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren

gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: KLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke

managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit,. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren. In het schooljaar 2014-2015 doet de inspectie met pilots ervaring op met het vernieuwde toezicht. De onderwijsinspectie nodigt u met nadruk uit uw mening, ervaringen en inzichten rond de vernieuwing met ons te blijven delen.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek. Zo hebben we het afgelopen jaar in iedere sector raadplegingen georganiseerd over de hoofdlijnen van onze nieuwe koers en daar veel feedback op gekregen.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende'

of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.

- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.
- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.
- **Medio 2015 eerste evaluaties** - We benutten 2015 om in pilots zaken uit te testen, om zicht te krijgen op eerste effecten van onze vernieuwingen, om zaken bij te stellen, en uiteindelijk ook om te zien waar we het mis hadden. Rond de zomer van 2015 evalueren we de eerste uitkomsten van de pilots en gesprekken en bepalen dan het verdere traject.